

А. М. Третяк

Земельний фонд України

ЗЕМЕЛЬНИЙ ФОНД УКРАЇНИ – землі в межах території України незалежно від форм власності, цільового призначення, правового режиму, господарського використання. Відповідно до чинного земел. законодавства, З. ф. У. поділяють на [землі сільськогосподарського призначення](#), [землі населених пунктів](#), [землі природоохоронного, оздоровчого, історико-культурного та рекреаційного призначення](#), [землі лісгосподарського призначення](#), [землі водного фонду](#), [землі промисловості, транспорту, зв'язку й енергетики, оборони та іншого призначення](#), [землі церковні](#). В основі звітності Держ. земел. кадастру – класифікація З. ф. У., близька за змістом до міжнародної, ухваленої ООН. Відповідно до неї, виділяють с.-г. землі, які об'єднують с.-г. та несільськогосп. угіддя, ліс та ін. лісовкриті площі, забудовані, відкриті заболочені землі, радіоактивно забруднені с.-г. угіддя, які не використовують у с.-г. виробництві, відкриті землі без рослин. покриву або з незнач. рослин. покривом, води, сухі відкриті землі з особливою рослинністю. До лісовкритих площ відносять вкриті ліс. рослинністю, незаліснені ліс. культури, лісорозсадники та плантації, не вкриті ліс. рослинністю (згарища та загиблі насадження, незаліснені лісосіки, галявини), ліс. дороги та просіки, ін. лісовкриті площі (полезахисні лісосмуги, ін. захисні насадження, чагарники). Серед них виділяють землі для захис., природоохорон. та біол. цілей, для відпочинку. До забудованих земель належать площі під житл. і громад. спорудами, пром. об'єктами, відкритими розробками корис. копалин, шахтами, кар'єрами, териконами, відвалами порід, торфорозробками, гідротех. та ін. водогосп. спорудами, вулицями, площами, набережними, об'єктами транспорту, звалищами, полігонами пром. та побут. відходів, зеленими насадженнями на землях заг. користування, кладовищами; до відкритих заболочених земель – верхові та низинні болота; до відкритих земель без рослин. покриву або з незнач. рослин. покривом – піски, яри, землі, зайняті зсувами, щебенем, галькою, голими скелями тощо; до вод – річки та струмки, канали, колектори, канали, озера, прибережні замкнені водойми, водосховища, ставки тощо; до сухих відкритих земель з особливою рослинністю – гір. пасовища. З розвитком нар. господарства співвідношення категорій земель та угідь змінюється, що відображають у земел. балансі – щоріч. звіті за єдиною заг.-держ. формою. З. ф. У. 2009 становив 603 548 тис. га: с.-г. землі – 42 844,8 тис. га, серед них (у тис. га) с.-г. угіддя – 41 625,8 (рілля – 32 473,4, багаторічні насадження – 899,9, сіножаті та пасовища – 7918,0), ліси та

ін. лісовкриті площі – 10 570,1, забудовані землі – 23 489,0, відкриті заболочені землі (болота) – 978,0, радіоактивно забруднені с.-г. угіддя, вилучені з виробництва – 126,0, відкриті землі без рослин. покриву або з незнач. рослин. покривом – 1032,8, води – 2422,5, сухі відкриті землі з особливою рослинністю – 17,6. Упр. використанням та охороною З. ф. У. здійснюють ВР України, ВР АР Крим та органи місц. самоврядування, КМ України, уряд АР Крим, місц. держадміністрації, відповідні мін-ва та відомства, ін. уповноважені держ. органи відповідно до їхньої компетенції.

Бібліографічний опис:

Земельний фонд України / А. М. Третяк // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2010. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-15948>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).